

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. J.**, bývajúceho v P., proti žalovanému **L. S.**, bývajúcemu v Č., zastúpeného JUDr. T. V., advokátkou, so sídlom v K., o **zaplatenie 50 000 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice – okolie pod sp.zn. 11 C 229/2001, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. novembra 2007, sp.zn. 5 Co 199/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice - okolie rozsudkom 24. februára 2006 č.k. 11 C 229/2001 - 108 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 50 000 Sk so 17,6 % úrokom od 1.7.2000 až do zaplatenia a trov konania v sume 15 485 Sk, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru o dôvodnosti žaloby, keď mal preukázané, že účastníci uzavreli dňa 3.2.2000 zmluvu o pôžičke, ktorej pravosť nepopieral ani jeden z účastníkov. Z tejto zmluvy vyplynulo, že k odovzdaniu finančných prostriedkov vo výške 300 000 Sk došlo už pred jej podpísaním. Odovzdanie sumy bolo potvrdené aj svedkom Ing. P., pričom súd nepovažoval za dôležité to, či svedok Ing. P. požičiaval alebo vrátil peniaze žalobcovi. Poukázal na to, že účastníkom nič nebránilo, aby uzavreli zmluvu, podľa ktorej má žalovaný žalobcovi zaplatiť akontáciu spolu so splátkami za prenájom pásovej píly tak, ako to žalovaný tvrdil. Z toho dôvodu žalobe vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovaného rozsudkom z 19. novembra 2007 sp.zn. 5 Co 199/2006 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že zmluva o pôžičke, ktorú uzatvorili účastníci tohto konania dňa 3.2.2000 má náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka, vyplýva z nej, aká druhovo určená vec bola prenechaná žalovanému (t.j. suma 300 000 Sk), je v nej uvedená povinnosť dlžníka vrátiť túto sumu po uplynutí dohodnutej doby a je aj určený čas vrátenia. Prevzatie predmetnej sumy žalovaným vyplýva jednak z tejto zmluvy, ale aj z výpovede svedka Ing. J.. P.. Žalovaný v priebehu konania nepreukázal, že by tento úkon nebol uzatvorený vážne, teda, že bol urobený s vnútornou výhradou, alebo že by išlo o simulovaný právny úkon, alebo o úkon spojený s recesiou a podobne. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. Namietal, že sudy sa vôbec nezaoberali okolnosťami uzatvárania písomnej zmluvy o pôžičke, okolnosťami prevzatia peňažnej sumy a neriadili sa dôsledne ustanovením § 132 O.s.p. Nevyhodnotili tiež, prečo považovali svedeckú výpoveď Ing. P. a výpoveď žalobcu za vierohodnú a prečo k jeho výpovedi ako účastníka konania a ním predloženým dôkazom vôbec neprihliadli. Poukázal zároveň na neúplnosť a nesprávnosť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorý sa vôbec nezaoberal jeho odvolaním brojacim práve proti dôvodom uvedeným v rozhodnutí súdu prvého stupňa. Odkaz odvolacieho súdu na skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, s ktorými sa stotožnil, je podľa jeho názoru nedostatočný. Tým, že neboli uvedené princípy rešpektované odvolacím súdom, ale ani súdom prvého stupňa, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a tým i k naplneniu dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. V dôvodoch dovolania ďalej rozoberal rozpory vo výpovediach žalobcu a svedka Ing. J... P. v priebehu konania a označil ich za nepravdivé, nevierohodné a nelogické.

Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1,

druhá veta O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Ak dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, je prípustné len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Napokon dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Žalovaný dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Nejde o zmeňujúci rozsudok v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval, teda ani nemohol vysloviť svoj právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchýlil (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého odvolací súd prípustnosť dovolania nevyslovil (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré

možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nezakladajú. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takej vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z vymenovaných väd.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť sudy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanému realizáciu jeho procesných práv.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jeho práv na spravodlivý súdny proces.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Porušenie práva na spravodlivý súdny proces sa v dovolaní na prvom mieste vyvodzuje z toho, že odvolací súd sa dostatočne nezaoberal odvolaním žalovaného proti dôvodom uvedeným v rozhodnutí súdu prvého stupňa a stotožnil sa s jeho skutkovými a právnymi závermi. Zo spisu je však zrejmé, že krajský súd vychádzal zhodne zo záveru, že zmluva o pôžičke, ktorú uzatvorili účastníci tohto konania dňa 3.2.2000, má náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka, t.j. vyplýva z nej, aká druhovo určená vec bola prenechaná žalovanému (t.j. suma 300 000 Sk), je v nej uvedená povinnosť dlžníka vrátiť túto sumu po uplynutí dohodnutej doby a je aj určený čas vrátenia. Prevzatie predmetnej sumy žalovaným od žalobcu vyplynulo jednak z uvedenej zmluvy, ale aj

z výpovede svedka Ing. J. P.. Tento svedok bol opätovne vypočutý súdom prvého stupňa po zrušení prvého rozsudku odvolacím súdom, na svojej výpovedi zotrval, mnohé veci si už nepamätal a aj s prihliadnutím na odstup času, by podľa názoru odvolacieho súdu nemalo význam zopakovať dokazovanie výsluchom tohto svedka. Súd prvého stupňa vykonal všetky dôkazy navrhnuté žalovaným a preto neboli podmienky pre opakovanie, ani doplnenie dokazovania odvolacím súdom. Konštatoval, že žalovaný v priebehu konania nepreukázal, že by tento úkon nebol uzatvorený vážne, teda, že bol urobený s vnútornou výhradou, alebo že by išlo o simulovaný právny úkon, prípadne úkon spojený s recesiou a podobne. Vzhľadom na uvedené táto námietka žalovaného nemá oporu v spise.

Pokiaľ žalovaný namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (jeho neúplnosť a nesprávnosť), Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že táto námietka nie je dôvodná.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal, z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne zdôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Zo spisu vyplýva, že v odôvodnení rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Právne závery primerane vysvetlil (dovolací súd sa ich správnosťou nezaoberal). Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Dovolateľ ďalej súdom nižších stupňov vytýka, že vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotili (v tomto smere namieta nevierohodnú a nepravdivú výpoveď svedka Ing. J. P.). Nesprávnym hodnotením dôkazov ale súd nezakladá procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. Obdobne pokiaľ dovolateľ namieta, že súdy pri rozhodovaní vychádzali z neúplných skutkových zistení, ide o námietku, ktorá ani len nepoukazuje na procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. Táto námietka by mohla byť zohľadnená len ak by bolo jeho dovolanie procesne prípustné. K jeho argumentom, ktoré by bolo možné podriadiť pod námietku tzv. inej procesnej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, dovolací súd uvádza, že takáto vada (i keby k nej v konaní došlo), by bola síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), sama osebe by ale nezakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Pokiaľ žalovaný namieta, že súdy nižších stupňov nevykonali dôkazy na preukázanie jeho tvrdení a nezaoberali sa účinne i jeho námietkami a argumentmi, nie je dôvodná, pretože súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané patrí výlučne súdu a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Preto nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom, resp. vykonanie iných dôkazov na zistenie skutkového stavu nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (R 37/1993, R 125/1999).

K námietke dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových zistení vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovaného podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto mimoriadny opravný prostriedok žalovaného odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti dovolateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. augusta 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková